

майданчики для дітей шкільного та підліткового віку. Ці зони ізолюються одна від одної планувально або за допомогою елементів озеленення (низьких живоплотів, газонів або квітників).

Зона для батьків розташовується з урахуванням забезпечення постійного спостереження за кожним ігровим майданчиком.

Слід зазначити, що на даний час далеко не в кожному дворі, сквері чи парку дитячі майданчики діляться на зони для різного віку дітей.

В цілому архітектурно-ландшафтне формування благоустрою внутрішньо дворової ділянки повинно відповідати сучасним тенденціям проектування та передбачати:

- створення системи доріжок, стежок та пандусів на ділянці із забезпеченням комфортних умов їх експлуатації (у тому числі мало мобільними групами населення);
- будівництво підірних стінок;
- забезпечення чіткого функціонального зонування екстер'єрного простору – будівництво спортивних і дитячих майданчиків, прибудинкових паркувальних місць, зон відпочинку, господарських зон;
- встановлення систем зовнішнього і ландшафтного освітлення з метою забезпечення утилітарних завдань, умов безпеки та формування індивідуального художнього образу середовища у вечірній час доби;
- формування системи авто поливу озелених територій;
- будівництво водойм і водних споруд різних типів.

Створення сучасного архітектурно-ландшафтного благоустрою внутрішньо здорового простору потребує користування всіх правил та норм композиційної побудови із визначенням типології двору та грамотним функціональним зонуванням території. Так стає можливим проектування ергономічно правильного та естетично привабливого дворового простору для найбільш комфортного перебування та відпочинку людей.

ПРИЙОМИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ У ПРОЕКТУВАННІ СУЧАСНОГО ЖИТЛА

Чумак Т.С.

Науковий керівник – Попова О.А., канд. архіт., доцент

У першій половині ХХ століття в зв'язку з розвитком промисловості відзначається різке скорочення озелених територій і природних ландшафтів. Особливо гостро деградація середовища проявляється

в великих містах, де сформувалося агресивне оточення, де людині дискомфортно і не вистачає спілкування з живою природою. Це породило прагнення ввести живу природу в чужу їй штучно створені форми. В основі концепції проектування сучасних будівель лежить ідея того, що якість навколишнього середовища безпосередньо впливає на якість нашого життя. В таких умовах зростає роль «зеленої» архітектури, яка створюється завдяки взаємодії інженерних, ландшафтних і архітектурних рішень.

Один із принципів екологічності архітектури - це гармонія і краса. Це не просто естетична категорія, а й одна з основних цінностей людства, яка не залишає байдужими людей протягом багатьох тисячоліть. Поняття краси не однозначне, але складається з таких характеристик, як гармонійність форм, витонченість, співмірність, природність, точність пропорцій і сприймається як синтез форми і змісту, злитий в єдиний образ.

У сучасній практиці проектування і будівництва житла проглядаються характерні принципи і прийоми екологічної архітектури, як в урбанізованому, так і в природному середовищі. Ці прийоми і принципи можна умовно розділити на кілька основних напрямків екологізації житла.

Екологізація сучасних житлових будівель розвивається за двома основними напрямками: архітектурно-ландшафтного та інженерно-технічного.

І перше з них - вирішення проблеми екології в боротьбі за чисте повітря в місті шляхом інтеграції природного середовища в урбанізоване житлове - симбіоз природи з архітектурними спорудами і новими технологіями, створюючи якийсь «оазис» у міському середовищі за допомогою вертикального та горизонтального озеленення будівель. Найпопулярнішим є озеленення дахів.

Екологічний ефект зелених дахів дуже великий:

- в літній час покрівля не перегрівається, вирівнюється добовий температурний режим покрівлі, в зимовий час є додатковим утеплювачем;

- знижує запиленість атмосфери;

- захищає конструкції покрівлі від ультрафіолетових променів, знижує електромагнітні випромінювання;

- є непоганим шумозахистом, навіть взимку;

- підвищує загальну вологість повітря, виступає природним фільтром дощової води, поглинає вуглекислий газ і виробляє кисень;

- продовжує термін служби конструкцій.

Інший напрямок екологічності та екологізації житлового середовища - часткова або максимально можлива інтеграція людини в природне середовище. Прикладом є будівництво невеликих екологічних містечок, які принципово діляться на два типи: престижні «міста сади» - елітні поселення для людей з високим достатком і доступніші екопоселення для звичайних людей, які бувають різної валентності (одні йдуть від урбанізації, інші її вдосконалюють). Елітні поселення відрізняються вишуканою архітектурою котеджів і особняків найрізноманітніших стилів, високим рівнем комфорту і ландшафтного дизайну.

Тоді як екопоселення, навпаки, - економічні в експлуатації поселення, що використовують природні недорогі матеріали і поновлювану енергію та інші ресурси.

Ще один аспект екологізації архітектурного середовища - візуальна екологія, яка виражається в особливому підході до формування архітектурних об'єктів і їх зовнішньому вигляду. Одним з напрямків візуальної екології сучасної архітектури є біонічний підхід, який включає в себе дослідження особливостей будови і форм природи, текстури поверхонь її елементів.

До інженерно-технічного напрямку відносяться наступні прийоми.

Використання екологічних будівельних і оздоблювальних матеріалів актуально в умовах повсюдного поширення продуктів органічної хімії та інших штучних матеріалів. Небезпека застосування синтетичних (та й природних) матеріалів полягає в тому, що вони впливають на довкілля та людей, що перебувають там.

Для створення енергоефективного житла та комфортного мікроклімату в ньому використовують такі інженерні системи: сонячні колектори, геотермальні установки, системи приточно-витяжної вентиляції та рекуперації.

Виявлення напрямків, прийомів екологізації архітектурного середовища на основі аналізу розглянутих прикладів дозволяє вибирати і застосовувати в проектній практиці реального проектування і будівництва прийоми формування екологічного житла, як для постійного, так і для тимчасового проживання.